

ROZWÓJ SPOŁECZNO – EMOCJONALNY

CZEŚĆ 5

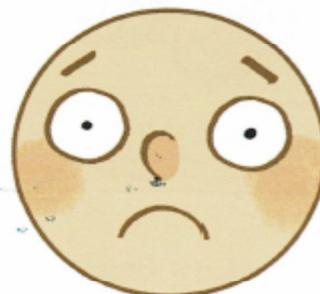
Drodzy Rodzice!

W tej części z zakresu wspomagania rozwoju społeczno –emocjonalnego dzieci, proponujemy Państwu:

- **„KARTY PRACY”** – z zakresu wspomagania rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci.
- **„Z DZIECKIEM W ŚWIAT WARTOŚCI”**
– program nauczania uniwersalnych wartości moralnych – **„ODPOWIEDZIALNOŚĆ”**
(informacje dla rodziców)
- **„PODRÓŻ KU WARTOŚCIOM – ODPOWIEDZIALNOŚĆ”**
– zabawy i zadania dla dzieci.

KARTA PRACY NR 1

- 1 Jak według ciebie czują się osoby w poniższych sytuacjach? Dopasuj odpowiednie minki do obrazków. Połącz je linią.

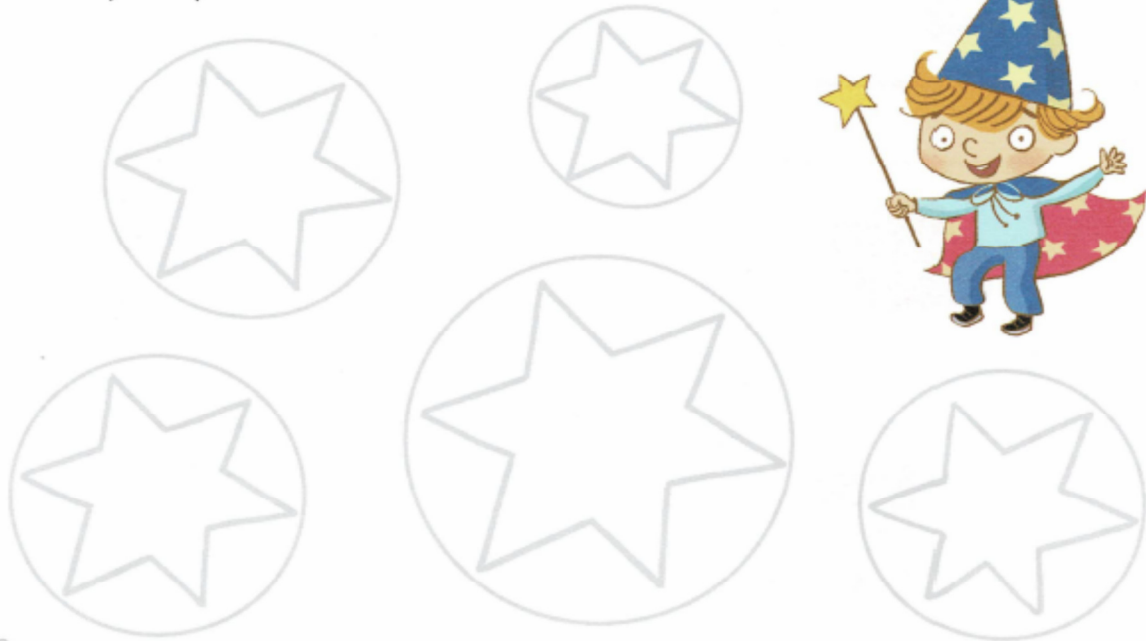
KARTA PRACY NR 2

5

Karta pracy

13.05.

- 1 Są takie miłe słowa, o których mówimy, że są magiczne. Jeżeli znasz takie słowa i używasz ich, możesz zostać czarodziejem lub czarodziejką i posługiwać się czarodziejską różdżką. Powiedz, co mówisz, gdy: przychodzisz rano do przedszkola, wychodzisz z przedszkola do domu, częstujesz dzieci cukierkami, pani podaje ci sok do picia, przewrócisz koledze budowlę z klocków. Za każde magiczne słowo, które znasz, przyklej jedną gwiazdkę w odpowiednim miejscu. Policz naklejone gwiazdki.
Miłej zabawy!

KARTA PRACY NR 3

3

Karta pracy

19.05.

- 1 Do których obrazków pasują te miny i dlaczego? Rysuj po linii przerywanej kolorowymi flamastrami, staraj się nie odrywać ręki.

- 2 Co sprawia ci radość, co cię smuci, co złości, a co cię zadziwia? Jak się czujesz w takich sytuacjach?

KARTA PRACY NR 4

7

Karta pracy

B.O.S.

- 1 Wysłuchaj wiersza i powiedz, jak się czuła dziewczynka. Spróbuj naśladować jej zachowanie. W jakich sytuacjach się złościsz?

Zły humorek

Jestem dzisiaj zła jak osa!
Złość mam w oczach i we włosach!
Złość wyłazi mi uszami
i rozmawiać nie chcę z wami!

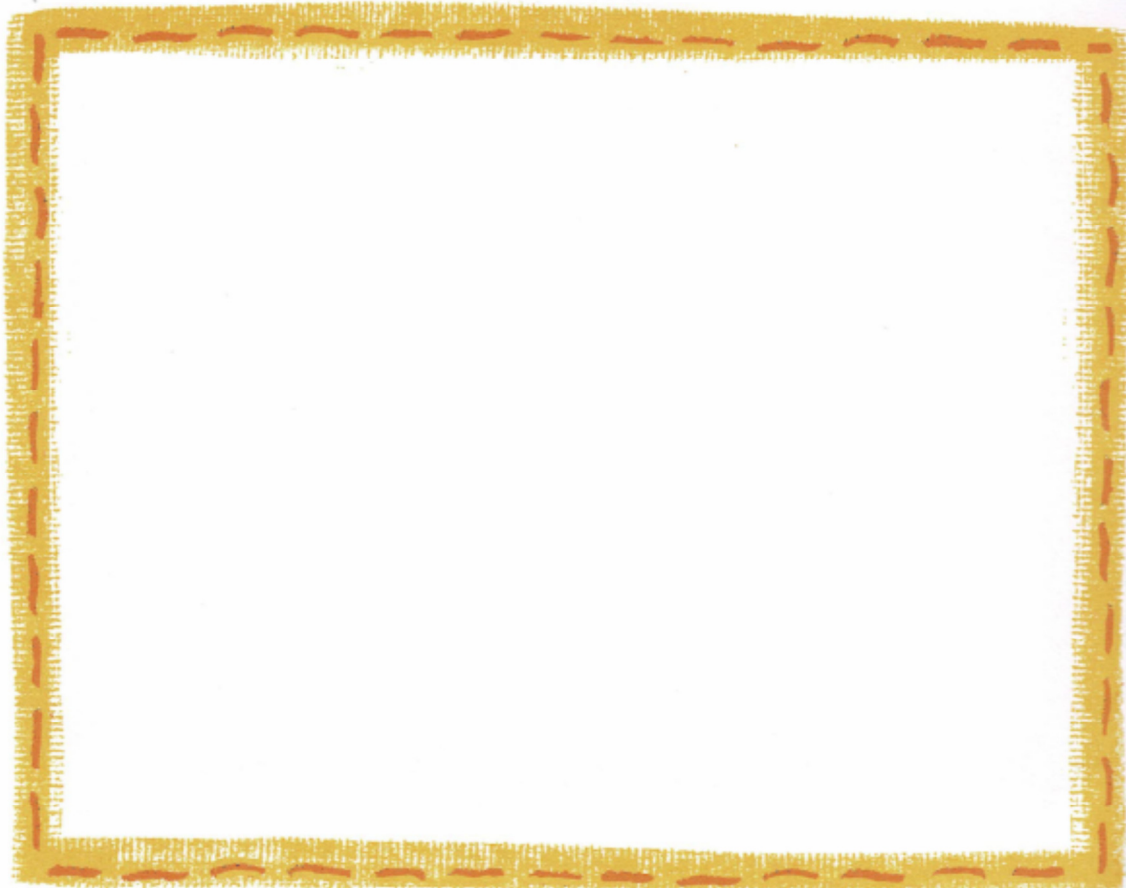
A dlaczego?
Nie wiem sama.
Nie wie tata, nie wie mama...

Tupię nogą, drzwiami trzaskam.
I pod włos kocura głaskam.

Jak tupnęłam lewą nogą,
nadepnęłam psu na ogon.
Nawet go nie przeprosiłam.
Taka zła okropnie byłam. (...)

Dorota Gellner

- 2 Gdyby ZŁOŚĆ była osobą, jak mogłaby wyglądać? Narysuj jej portret kredkami o różnych odcieniach czerwieni. Udanej pracy!

➤ **„Z DZIECKIEM W ŚWIAT WARTOŚCI”**
– program nauczania uniwersalnych wartości
moralnych – **„ODPOWIEDZIALNOŚĆ”**
(informacje dla rodziców)

*„Przestrzeganie takich wartości moralnych jak: szacunek,
uczciwość, odwaga, solidarność, pokojowość, sprawiedliwość,
samodyscyplina, przyjaźń i miłość, szczęście, piękno i mądrość
wymaga odpowiedzialności.”*

**Drodzy Rodzice proponujemy Państwu program do
pracy w domu z dzieckiem, który obejmuje
dwanaście uniwersalnych wartości moralnych. Są
to:**

- 1. Szacunek -05.05.2020r**
- 2. Uczciwość – 12.05.2020r**
- 3. Odpowiedzialność – 19.05.2020r**
- 4. Odwaga**
- 5. Samodyscyplina – umiar i rozwijanie własnego
potencjału**
- 6. Pokojowość**
- 7. Sprawiedliwość**
- 8. Szczęście, optymizm, humor**
- 9. Przyjaźń i miłość**
- 10. Solidarność**
- 11. Piękno**
- 12. Mądrość**

**W tym tygodniu omówimy trzecią wartość moralną z
lity:**

„ODPOWIEDZIALNOŚĆ”

Dzieci uczą się odpowiedzialności przede wszystkim od swoich rodziców. Jeśli dorośli postępują odpowiedzialnie, dzieci w naturalny sposób kształtują w sobie poczucie odpowiedzialności. **Dotrzymywanie słowa, punktualność, rzetelność, umiejętność przewidywania oraz przyjmowania konsekwencji własnych działań lub zaniedbań, to zachowania, których dzieci uczą się od dorosłych.**

Bardzo ważne jest, by dzieci zdawały sobie sprawę z konsekwencji swoich zachowań. Pomogą w tym stałe, jasne reguły postępowania. Warto stworzyć z dziećmi rodzinny regulamin, w którym określamy zasady postępowania oraz konsekwencje ich łamania. Istotne jest, by dzieci były współautorami tego regulaminu (kodeksu) i z poczuciem odpowiedzialności zdecydowały się go przestrzegać.

Przedszkolaki możemy uczyć odpowiedzialności za ich wybory w kwestii ubrania czy jedzenia. Ważne jest jednak by dać im ograniczony wybór, np. „Chcesz włożyć szare czy niebieskie spodnie?”, „Wolisz mleko czy kakao na śniadanie?”. Kiedy dziecko dokona wyboru, trzymajmy się tego. Kształtujemy w ten sposób podstawy odpowiedzialności, budujemy umiejętność podejmowania decyzji.

Pamiętajmy, że w żadnym wypadku nie wolno przerzucać na dzieci odpowiedzialności za ich bezpieczeństwo.

To my dorośli, jesteśmy odpowiedzialni za bezpieczeństwo dzieci. Nie zakładajmy, że dziecko jest bezpieczne, ponieważ objaśniliśmy mu zagrożenia i zabroniliśmy ryzykownych zachowań: wkładanie palców do kontaktu, opuszczania podwórka, otwierania drzwi obcym. Doświadczenie dziecka oraz jego poziom rozwoju nie gwarantują jeszcze odpowiedzialnych zachowań. Dbajmy aby nigdy nie znalazło się w sytuacji , w której mogłoby zapomnieć o naszych przestroгах.

Nie wolno także przerzucać na dziecko odpowiedzialności za nasze własne samopoczucie. To my, dorośli jesteśmy odpowiedzialni za swoje uczucia i zachowania.

Mówienie: "Przez ciebie jestem smutna i zdenerwowana", „Nie będę cię kochać, jeśli się nie poprawisz” itp., to przerzucanie na dziecko odpowiedzialności za nasze emocje, nad którymi nie umiemy zapanować. Lepiej jest powiedzieć: „Jest mi smutno, kiedy tak do mnie mówisz” lub „Kocham Cię i dlatego nie zgadzam się na takie niegrzeczne zachowanie”.

Rodzic często postępuje niekonsekwentnie – jednego dnia na coś pozwala, innego dnia tego zabrania. Odpowiedzialności trzeba uczyć stopniowo, zachowując konsekwencje i jasne reguły , w ścisłym związku z rozwojem samodzielności i kompetencji dziecka.

Zatem odpowiedzialność podobnie jak inne cnoty –nie zawsze przychodzi łatwo. Często wymaga wysiłku, wyrzeczeń, a nawet wielkich poświęceń. Jednak gdy porównamy długofalowe skutki odpowiedzialności i nieodpowiedzialności, przekonamy się, że wysiłek i wyrzeczenia są opłacalne. Odpowiedzialność czyni życie wartościowszym – buduje lepszy, bardziej przewidywalny świat, dobre stosunki między ludźmi, daje poczucie własnej wartości i dumy, przynosi szacunek i zaufanie innych osób.

- **„PODRÓŻ KU WARTOŚCIOM – ODPOWIEDZIALNOŚĆ”**
–zabawy i zadania dla dzieci.

ĆWICZENIE NUMER 1

Porozmawiajmy z dziećmi o tym, za kogo i za co należy być odpowiedzialnym?

- za siebie samego – za swoje zdrowie i bezpieczeństwo, odpowiednie ubranie, odżywianie,**
- za swoje myśli, wybory i czyny – za pozytywne myślenie, za szukanie w sytuacjach konfliktowych rozwiązań korzystnych dla obu stron, za kontrolowanie swych nastrojów i uczucia złości, za wybaczenie, za swoje zobowiązania i obietnice, za**

wykonywanie swoich obowiązków, za gospodarowanie czasem, za własny rozwój i kształtowanie swego charakteru, za właściwy sposób komunikowania się z ludźmi, za własne szczęście,

- za innych, nad którymi sprawujemy opiekę – za młodszych, starszych lub chorych ludzi, a także za zwierzęta i rośliny,
- za innych, z którymi jesteśmy trwale lub czasowo związani
- za członków rodziny, klasy, grupy, narodu,
- za własne lub powierzone naszej opiece mienie,
- za wspólne dobro,
- za środowisko, Ziemię.

Przy każdym z punktów warto podawać konkretne przykłady: jeśli wyjdziemy na mróz w sandałach możemy się przeziębic, jeśli nie będziemy kontrolować własnej złości, możemy stracić przyjaciela; jeśli nie będziemy dbać o środowisko wyginą zagrożone rośliny i zwierzęta.

ĆWICZENIE NUMER 2

Bajka „O siedmiu koźlątkach”

Bajka „Czerwony Kapturek”

Drodzy Rodzice jeśli mają Państwo w domu, wyżej wymienione bajki to warto, po wspólnym przeczytaniu omówić je z dzieckiem – uwzględniając istotę naszej wartości moralnej – odpowiedzialności. (bajkę można także obejrzeć w poniższych linkach) Bajki ukazują z jakimi nieprzyjemnymi skutkami musimy się zmierzyć jeśli nasze zachowanie jest nieodpowiedzialne. Ostatecznie w bajkach wszystko dobrze się kończy, ale nauka przede wszystkim dla dorosłych - jest taka, że nie wolno zostawiać dzieci bez opieki, zakładając naiwnie, że nasze ostrzeżenia są dla nich gwarancją bezpieczeństwa.

Bajka „O siedmiu koźlatchkach”

<https://www.youtube.com/watch?v=tjxDrAfG5M>

Bajka „Czerwony Kapturek”

https://www.youtube.com/watch?v=xZ62_lzvMO4

ĆWICZENIE NUMER 3 **„Pielęgnowanie rośliny”**

Ćwiczenie to uczy odpowiedzialności i systematyczności. Kupmy dziecku roślinę doniczkową. Ustalmy jak często ma ją podlewać, zraszać liście. Dziecko staje się odpowiedzialne za rozwój rośliny. Chwalmy je za to, że jego kwiatek rośnie, wypuszcza nowe liście.

ĆWICZENIE NUMER 4

„Zachowania nieodpowiedzialne”

Porozmawiajmy z dziećmi o sytuacjach życiowych, w których zaobserwowały przykłady odpowiedzialności lub jej braku. Podkreślmy, że skutki nie zawsze są widoczne dla osoby, która postąpiła nieodpowiedzialnie.

Co mogłoby się stać gdyby:

- Wczasowicz potłukł na plaży butelkę i nie usunął szkła?
- Turysta rzucił niedopałek w lesie?

- **Lekarz wypisał niestarannie receptę i aptekarz wydał zły lek?**
- **Kierowca potrącił kogoś i uciekł.**

Jak nazwalibyśmy postępowanie tych osób? Czy brały one pod uwagę skutki swoich zaniedbań i lekkomyślności? Takie zachowania świadczą o nieodpowiedzialności, ale także o braku uczciwości, mądrości, szacunku i troski o innych, o lekceważeniu przepisów i zasad.

ĆWICZENIE NUMER 5 **„Ćwiczenie z nalepkami”**

Ćwiczenie z nalepkami może pomóc we wprowadzeniu w domu przejrzystych reguł. Podzielmy wszystkie czynności dziecka na trzy kategorie:

- **Czynności, które może wykonywać samo**
- **Czynności, na które potrzebuje pozwolenia rodziców**
- **Czynności, które są całkowicie zabronione**

W różnych miejscach w domu ponaklejajmy wspólnie z dzieckiem kolorowe nalepki. Na przedmiotach, do których dziecko ma swobodny dostęp – zielone, na przedmiotach „za zgodą rodziców” – żółte, na kategoriycznie zakazanych – czerwone. Na przykład: półka ze słodyczami – nalepka żółta, szafka z lekami bądź chemikaliami - czerwona, półka z książeczkami lub ubrankami dziecka- zielona, oglądanie tv – żółta nalepka itp.

Co jakiś czas warto zaktualizować listę, przyznając coraz więcej samodzielności lub przeciwnie – ograniczając ją: coś, co było opatrzone żółtą nalepką może otrzymać nalepkę czerwoną, jeśli dziecko złamało ustalenia z dorosłymi. Jest to mocny przekaz, że nieodpowiedzialne zachowanie może je pozbawić wyboru.

Drodzy Rodzice!

Przypominamy o zabawach dla dzieci z „Żabką”, rozwijających uwagę i koncentrację, które udostępniliśmy w zeszły wtorek.

☺ŻYCZYMY UDANEJ ZABAWY!☺

Bibliografia

1. „Z dzieckiem w świat wartości” I. Koźmińska, E. Olszewska, Warszawa 2018
2. „Trampolina+ Emocje 3” B. Osińska, Warszawa 2016
3. „Trampolina+ Emocje 1” B. Osińska, Warszawa 2016
4. „Trampolina+ Emocje 2” B. Osińska, Warszawa 2016